

Sisukord

<i>Sissejuhatus</i>		11
1. õppetund	Alusta sealt, kus oled	17
2. õppetund	Keskendu võimalikule.	21
3. õppetund	Millegi olulise korda saatmiseks ei pea palju teenima.	25
4. õppetund	Võimenda head.	30
5. õppetund	Anna endast parim ja unusta kõik muu. Tulemust ei saagi ehk nii vara ette teada.	34
6. õppetund	Me kõik teeme samu asju. Loeb see, kuidas me neid teeme.	39
7. õppetund	Sekkumine on Jumala antud ülesanne.	43
8. õppetund	Pane enne teiste aitamist enda hapniku- mask ette, sest muidu pole sinust kellelegi kasu, ka mitte sulle endale.	49
9. õppetund	Selmet kohelda inimesi, nagu tahad, et sind koheldaks, kohtle neid nii, nagu nemad tahaksid.	53
10. õppetund	Kui tahad imet näha, siis ole ise see ime.	57
11. õppetund	Igaüks on kellelegi tähtis.	61
12. õppetund	Kaitse teisi, eriti kui neid pole kohal, et seda ise teha.	66
13. õppetund	Sünni igal päeval uuesti.	70
14. õppetund	Vahel piisab ühe inimese õnnelikuks tegemisest.	75

15. õppetund Elu saladus on, et pole mingit saladust.
Saladus on kogu meie elule laiali puistatud. 80
16. õppetund Kui sa ei saa olla kivi, ole lainetus. 85
17. õppetund Ole lahke, nagu maailm oleks su perekond,
sest seda ta ongi. 90
18. õppetund Iga inimene on su õpilane või õpetaja.
Enamik on mõlemat. 95
19. õppetund Palveta südamest. 99
20. õppetund Saabu varakult. 104
21. õppetund Unista suurelt. 110
22. õppetund Küsi oma hingelt nõu.
Sisimas sa juba tead vajalikke vastuseid. 114
23. õppetund Astu mängu. 120
24. õppetund Jumal ei kõneta alati tugevaid. Vahel tuleb
ta teenimiseks olla piisavalt nõrk. 124
25. õppetund Kui sul on ainult usk, on sul piisavalt. 128
26. õppetund Ole hea munk. Muuda oma elu palveks. 132
27. õppetund Usu kogu hingest. 136
28. õppetund Kui tahes pime maailm su ümber ka näib,
lase oma valgusel särada. 140
29. õppetund Lohuta haigeid. Kui kõik teised pagevad,
ole see, kes jääb. 144
30. õppetund Meid kõiki armastav jõukas Isa
pakub lõputult küllust. 150
31. õppetund Toeta edasi rühkides ka teisi. 156
32. õppetund Ole ainulaadne. Loo ise oma rada. 160
33. õppetund Rakenda lootuse jõudu. 165
34. õppetund Ole oma sõnadega ettevaatlik.
Õpi oma keelt ja pastakat talitsema. 171

35. õppetund	Mis ka ei juhtuks, ära võta seda isiklikult. Võta seda kui vaimset kogemust.	176
36. õppetund	Maailm vajab su nõusolekut!	180
37. õppetund	Võimenda oma väge, ühendades jõud.	185
38. õppetund	Sa oled lapse tähtsaim õpetaja.	190
39. õppetund	Sa kutsud oma ellu selle, millest mõtled.	194
40. õppetund	Sea omaale kõrgemad sihid.	198
41. õppetund	Teosta kellegi teise unistus.	203
42. õppetund	Triiaž.	207
43. õppetund	Pühak on see, kes teab, kui väga Jumal teda armastab.	212
44. õppetund	Ära loobu enne ime sündimist.	217
45. õppetund	Lepi ära, kuni veel saad.	221
46. õppetund	Vaigista müra. Kui kahtled või ei suuda otsustada, peatu hetkeks ja tee Jumalale ruumi.	225
47. õppetund	Kui tahad rahu vahendaja olla, jää avatuks.	230
48. õppetund	Jumal ei lase oma tööd korda saata argpüksidel.	235
49. õppetund	Jäta pärand, mida aeg ei saa kustutada.	239
50. õppetund	Kui sa täna ärkasid, on Jumalal sulle veel plaane.	244
	<i>Tänu sõnad</i>	251
	<i>Autorist</i>	255

Sissejuhatus

Me kõik möödume iga päev imetegijaist.

Enamasti on nad peidus tavainimeste, õpetajate, juuksurite, medõdede, sekretäride, kassapidajate, taksojuhtide ja teiste nahas.

Ma ei unusta eal päeva, kui stress oli minu üle võimust võtnud ja läksin väliparklas parkimise eest tasuma. Tavaliselt peatutakse putka juures, kust keegi käe välja sirutab, võtab raha, annab vajadusel raha tagasi ja sa sõidad minema. Te ei vaata teineteisele otsa ja kumbki teist ei mäletagi seda kohtumist.

Sel korral pistis uhke ilmega töötaja pea putkast välja ja naeratas mulle laialt. Ta vaatas mulle otsa, tervitas, surus kätt ja õnnistas mind enne lahkumist.

Ta rääkis, et armastab oma tööd ja peab oma kohuseks inimesi õnnistada, kui nad parklast ülejäänud päevale vastu astuvad. Mina nägin rahakogujat, tema aga elumissiooni. Lahkusin ta juurest värske ja rahulikuna.

Me kõik oleme selliseid hetki kogunud. Need juhtuvad olles koos inimestega, kes teavad, et igaüks on tähtis. Millegi olulise tegemiseks ei pea palju teenima, lihtsalt tuleb algust teha ja head võimendada.

Kerge on maailmamurede all murduda. Mitu korda olete kuulnud kedagi küsimas: „Miks keegi midagi ette ei võta?” Või on

need sõnad tulnud teie endi suust, nagu minugi omast. Kuuleme halbu uudiseid ja sosistame: „Siin saab küll ainult ime aidata”. Ja me ootame ja ootame ja ootame, et keegi teine selle ime korda saadaks.

Tahame, et keegi teine tegutseks. Aga imed ei sünni teiste tegudest. Need on meie igapäevane teha. Imed sünnivad siis, kui tavalised inimesed teevad tavatuid tegusid. Ime saavutamiseks ei pea lahendama üleilmseid probleeme. Tuleb vaid muuta midagi oma elutoas, töökohas, naabruskonnas, kogukonnas.

Olen viimased 26 aastat töötanud Clevelandis Plain Dealeris kolumnistina ning enne seda Akronis Beacon Journalis ajakirjanikuna. Olen elu lähedalt näinud. Tavainimesed erinevatel elualadel avasid mulle oma südamed ja jutustasid, kuidas võimatu võimalikuks tegid. Tutvustan mõnda neist selles raamatus, kuna osa esseesid ilmusid algselt eelmainitud ajalehtedes.

Vähi põdemine inspireeris mind kirjutama oma esimest raamatut, „Jumal ei pilguta eal: 50 õppetundi elu tillukeste kõrvalepõigete jaoks”. Kirjutasin esimesed 50 õppetundi tänutundest, et olen elus ja näen, kuidas mu isiklik läbisõidumöödik ületab 50. Kui 13 aasta eest keemiaravi tõttu kiilakas ja kiiritusest nõrkenud olin, polnud ma kindel, kas mul üldse avaneb võimalus vananeda. Kohtasin teekonnal arvukalt vähi üle elanud, kes õpetasid mind kesken-duma võimalikule vaatamata mu diagnoosile.

Need 50 õppetundi jõudsid kõikjale maailmas, algselt kolumni, siis e-kirja ja viimaks raamatu näol. Neid tsiteerivad tegevjuhid, pastorid, kohtunikud ja sotsiaaltöötajad. Neid on avaldatud sadades uudiskirjades, kirikute teadetetahvlitel ja väikelinna ajalehtedes. Inimesed kannavad õppetundide nimekirja rahakoti vahel, riputavad selle tööil seinale ja kinnitavad magnetiga külmkapile.

Kuulsin kord, et inimesed loevad selleks, et end mitte üksi tunda. Loodan, et uued esseed, lood ja kolumnid kajastavad kõigile

tuntud universaalseid tõdesid. Loodan, et raamat aitab teil iseendaga leppida ja ärgitab teid andma endast parimat, et midagi võimalikuks teha.

Me ei saa kõike teha, ja seda, mida suudame, ei tee me täiuslikult, kuid see ei loegi. Tuleb vaid algust teha kohe, siin ja praegu. Kui seda teeme, muudab see kõike.

50
õppetundi

1. õppetund

Alusta sealt, kus oled.

Öeldakse, et kui pead end millegi muutmiseks liiga väikeseks, siis pole sa kunagi sääsega ühes telgis viibinud.

Seda kuuldes mõtlen, kuidas küll saab mingi pisike tüütu putukas mind öö otsa üleval hoida ja panna keha terveks päevaks sügelema. Seega igäüks meist, olenemata oma suurusest, võib midagi muuta.

Akronis Ohios ajalehereporterina töötades anti mulle ühel septembrikuu päeval ülesandeks teha uudislugu väikesest röövitud tüdrukust. Jessica Repp, ainult üheksa-aastane, lahkus tol esmaspäeva pärastlõunal kodust roosa jalgrattaga. Kahe kvartali kaugusel kodust peatus ta kõrval mees, kes küsis, kas ta tunneb sealt kandist üht inimest. Mees väljus seejärel autost, avas pakiruumi ja teeskles, et võtab sealt midagi. Ootamatult aga haaras ta kõnniteelt Jessica, viskas auto pakiruumi ja kihutas minema.

Jessica isa helistas Beacon Journali uudistetoimetusse ja anus, et tema kadunud tütrest kirjutaksime. Kuna kõne tuli hilisel ajal, jõudsimme avaldada vaid vähesed tema antud faktid ja tüdruku üldise kirjelduse. Politsei ei kinnitanud uurimise üksikasju, sest juhtum oli alles värske. Fakte oli vähe. See juhtus enne, kui olid AMBER Alert* ja ööpäevaringsed uudised lõpututel kaabeltelevisiooni kanalitel. Üks reportereid, Sheryl Harris, jäi tol päeval kauemaks tööle, et isalt iga viimane kui detail kätte saada. Ta tegi

* Kadunud laste otsimise süsteem Ameerikas. – *Nüüd ja edaspidi tõlkija märkused.*

täiendavaid jõupingutusi, et järgmise päeva ajalehes oleks kindlasti tüdruku foto. Sheryl jõudis vaevu lisada blondide juuste ja roosa T-särgiga tüdruku kirjelduse.

Ka 24 tundi hiljem oli Jessica kadunud. Selleks ajaks oli uudis juba kõikjale jõudnud. Ootasin ta kodu juures koos reporterite hordiga halbu uudiseid, mis kindlasti saabuma pidid. Iga korrakaitsja ütleb, et kui laps on 24 tundi kadunud, siis tagasi ta enam ei tule. Vaimulikud ühes naabrite ja kirikurahvaga käisid sisse-välja. Kõik meenutas juba matuseid.

Kas suudate ette kujutada, et olete kadunud lapse vanem? Palvete ja ootate öö otsa telefoni kõrval, lootes iga kõne puhul kuulda uudiseid imest. Jessica ema, isa, õde ja vend ärkasid selle asemel tüdruku surnukeha otsivate politseihelikopterite peale, ratsapolitseinikud kammisid lähedal maisipõlde ta säilmete leidmiseks, šerifid, FBI agendid ja tosinad politseinikud toimetasid naabruskonnas. Politsei otsis isegi lähedalasuvad järved läbi. Politseikoorad nuusutasid Jessica lemmikut mängukaru ja asusid kadunud tüdruku lõhna jälitama.

Üksik poiss käis vahetpidamata maja ette pargitud šerifi auto juures. Jessica vend Jonathan oli 13-aastane. Ta küsis üha, kas ta õde on leitud. Ta silmad olid nutust punased, ta ärkas öösiti, et õe voodit kontrollida, palvetades, et leiaks õe sealt magamas.

Jälgisin politsei pingutusi ja palvetasin Jessica ja ta pere pärast. Seisin nende maja ees kõnniteel, kui järsku tundus, nagu karjaks terve maja.

Politsei leidis Jessica.

Elusana.

Ta ema, õde, vend ja teised tormasid majast välja, nuttes ja jumalat tänades. Isa oli parasjagu tüdruku pildi koopiaid laiali toimetanud, kui teate sai. Ta jättis koopiaid ja jooksis haiglasse.

Ajakirjanikud tormasid võidu haiglasse. Politsei ei öelnud, mis tüdrukuga juhtunud oli. Ta nuttis, kui temalt üksikasju küsiti.

Selgus, et kell viis hommikul viis röövija tüdruku Barbertonis olevasse Dairy Marti poodi. Poemüüja – elu karjääriredeli üks madalamaid töökohti – teenindas hoolsalt kliente, kui poodi astus hirmunud väikse tüdrukuga mees. Müüja vaatas tüdrukut, seejärel Jessica Reppi fotot Sheryli kirjutatud ajaleheartiklis. Need klappisid. Müüja kutsus politsei.

Poemüüja päästis tüdruku elu. Ta tuvastas röövija, kes tema juures ostmas käis. Veidi hiljem kutsus bensiinjaama töötaja kummaliselt käituva mehe pärast politsei. Poe videolindilt saadi kinnitust, et tegu oli röövijaga. Ta läks sigarette ostma. Pisut enne kella 11 märkas politsei ta autot parklas. Väike tüdruk istus kõrvalistmel.

Politsei sõnul oli mehel ravimata vaimne haigus ja ta käitumine oli etteaimamatu. Politseinike arvates oleks ta tõenäoliselt peagi võinud paanikasse sattuda ja tüdruku tappa.

Mu sõber Sheryl võitis Pulitzeri preemia – ajakirjanikele tähtsaim autasu – aastaid hiljem rassisuhteid puudutava artiklite seeria eest. Sheryl ei mäletagi Jessica Reppist kirjutatud lookest. Nii väike lugu ei mõjutanud tema karjääri. See ajakirjandustöö ei toonud auhindu, kuid minu arvates oli see midagi paremat. See oli elupäästev ajakirjandus.

Tähtsaim tema kirjutatud lugu oli arvatavasti üks pisemaid. Ma ei mäleta, kas tema nimigi autorina kirja läks. Kuid tänu sellele päästeti lapse elu.

Ma ei tea, mis sai bensiinjaama töötajast või poemüüjast, kes esimesena tüdruku ja röövija nägemisest teatasid. Sageli on need töötajad anonüümsed inimesed, kellele me piima, sigarette või kütust ostes otsagi ei vaata.

See lugu aga muutis mu arvamust neist, kellest iga päev möödume ja kes teevad töid, mida enamik meist teha ei taha. Need töötajad näitasid mulle, et mitte keegi pole nii tähtsusetu või väike, et ei saaks muutust esile kutsuda.

Kui tahta maailmas midagi suurt korda saata, tuleb väikseid ülesandeid teha suure armastuse, tähelepanu ja kirega. Hinnake oma tööd, peret, naabruskonda, teile antud ülesannet.

Kunagi ei tea, mis juhtub, kui enda ees olevaid võimalusi kasutada. Kui alustate sealt, kus olete, võite ju kõigest piima, sigarette ja kütust müüa. Või siis elu päästa.

2. õppetund

Keskendu võimalikule.

Võimatu võib alata nii pisikesest asjast nagu tükk.

Eirasin aastaid hoiatust: kombi igal kuul oma rindu. Nagu enamik naisi, tegin seda aeg-ajalt. Katsusin neid mõne kuu tagant kiirelt, aga mitte nii põhjalikult, nagu arstid soovitasid. Ma ei tahtnud probleeme otsida. Kui neid otsida, siis võibki leida. Vähi otsimine teeb rahutuks. Jumal tänatud, et ma otsisin.

Kui ühel õhtul sõrmedega rinna ümber ringe tegin, jäid mu sõrmed pidama. Kui kaua seal kõva koht olnud oli? Küllap pole see midagi, aga viimasel kompimisel seda polnud. Eimiski osutus teise staadiumi rinnavähiks. Kirurg eemaldas viinamarjasuuruse kasvaja.

Kuuldes sõna „vähk” tundub, nagu keegi oleks elu mängulaua õhku paisanud. Kõik tükid lendavad laiali. Tükid maanduvad uuel mängulaual. Kõik on muutunud. Sa ei tea enam, kust alustada. Hirm taandub, kui viimaks midagi ette võtad ja hakkad keskenduma võimalikule.

Enne keemiaravi algust panin kirja arstide, pere, sõprade, raamatute ja ellujäänute parimad nõuanded ning koostasin enda eest paremini hoolitsemiseks „Omaniku käsiraamatu”. See meenutas mulle, et vähk on ületatav. Tegin plaani, kuidas üle elada neli kuud keemiaravi ja kuus nädalat igapäevast kiiritusravi. Käsiraamat algas vandega ellu jääda:

Mina, Regina, vannun, et saan terveks. Vannun, et võtan ravist osa, isegi kui pean kannatama ajutiselt füüsilisi, emotsionaalseid ja vaimseid muutuseid oma elus. Vannun, et jään ravile truuks ega vaata tagasi. Vannun, et teen kõik, mis minu võimuses, et terveks saada ja elada.

Vähki haigestudes tundub, et astud uude ajatsooni: Vähitsooni. Vähi ajajoonel tiirleb kõik ümber su tervise või haiguse. Ma ei tahtnud, et kogu mu elu tiirleks vähi ümber. Kõigepealt on elu, seejärel vähk. Seega mõtlesin välja plaani, kuidas vähiga toime tulles elu hinnata. Naudin kallite inimestega veedetavat aega, loen läbi kõik raamatud oma lugemisnimekirjas, vaatan seni nägemata jäänud filme ja ostan klaveri, mida olen alati soovinud. Mu plaan hõlmas enamiku elu samaks jätmist: kirjutan ajalehte veergu edasi, mängin võrkpalli, õpetan ülikoolis kirjutamist.

Esimese keemiaraviseansi hommikul pistsin seljakotti veepudeli, „Omaniku käsiraamatu,” märkmiku, pastakad, lutsukommid, CD-mängija, CD-d, kõrvaklapid ja raamatud. Seanss pidi kestma vaid tund või kaks, aga ma valmistusin kõigeks. Kujutlesin, et vedelen rannatoolil, kohendasin kõrvaklappe ja kuulasin Louis Armstrongi laulmas: „Näen rohetavaid puid, ka roose punaseid, näen minule ja sinule õide puhkemas neid. Ja mõtlen ma siis, on maailm imekaunis.”

Ja maailm oligi imekaunis, kuigi see tiirles aasta otsa vähi ümber. Kui 1998. aastal rinnavähki haigestusin, polnud lähikonnas ühtegi tasuta või ravikindlustust mittenõudvat tugigruppi. Igal haiglal oli oma programm, kuid puudus keskne koht, et kohtuda teiste ellujäänutega, kus proovida joogat, massaaži, reikit, võimlemist, päevikupidamist ja teisi holistilisi tervenemisviise.

Kui olin aasta aega tervenunud, ilmus mu ellu Eileen Saffran. Tal oli unistus. Eileen tahtis luua koha, kus kõik vähist puudutatud isikud saaksid kokku tulla ja leiaksid tasuta tuge. Istusin lauas

tosinate inimestega, kelle ta esimesele kavandamiskoosolekule kutsus. Ta unistus näis liiga suur, laiahaardeline, võimatu. Kahtlesin, kas see võiks tegelikkuseks saada ja loobusin. Olin alles kiiritusravist nõrk ja mu aju vaevasid keemiaravi mõjud ning ma ei suutnud kujutleda, kuidas ta plaan võiks eal reaalsuseks saada.

Eileen töötas kliinikus sotsiaaltöötajana. Tema vanematel diagnoositi vähk kuue kuulise vahega. Ta isal oli kopsuvähk, emal mitte-Hodgkini lümfoom. Vanemad surid kolmeaastase vahega. Nende ravi lähedalt nähes taipas ta, et inimesed vajavad kohta abi saamiseks. Eileen nägi vaimusilmas keskust, millel poleks haigla lõhna, tunnet ega välimust. See oleks koht, kus inimesed ei vajaks nõustamiseks õiget ravikindlustust. Koht, kuhu inimesed ei peaks arstilt massaažile saatekirja saama. Koht, kus kõik vähiga kokku puutunud saaksid tasuta tugiteenuseid. Koht, kus inimesed ei tunneks end nii üksildasena.

Eileen töötas onkoloogia ja psühholoogia patsientidega. Ta kutsus kokku nõustajad, kohtus vähiekspertide ja organisatsioonidega. Ta uuris kõikjal riigis tervisekeskuseid. Ta pani aluse veebilehele touchedbycancer.org. Ta avas Kogunemispaiga* ukseid 18 kuud pärast esimest koosolekut. Ma ei suutnud aru saada, kuidas ta sellega hakkama sai. Kuidas ta seda tegi?

„Optimistliku naiivsuse abil,” tunnistas ta.

Kogunemispaika külastades meenub mulle koht raamatust „Alice Imedemaal”, kus tüdrukuke ütleb: „Ei ole mõtet proovida. Võimatuid asju ei saa uskuda.” Ja Kuninganna vastab: „Sa oled lihtsalt vähe harjutanud. Kui mina olin sinuvanune, harjutasin ma iga päev vähemalt pool tundi. Jaa, mõnikord õnnestus mul enne hommikusööki uskuda koguni kuut võimatut asja!”**

* The Gathering Place

** Jaan Krossi tõlge Lewis Carrolli raamatust „Alice peeglitagusel maal ja mida ta seal nägi”. Autor mainib ekslikult raamatut „Alice Imedemaal”.

Võimatu saavutamiseks tuleb keskenduda võimalikule.

Eileen asutas tervisehoiu Šveitsi. Tegu on kogukonna eraldiseisva vähikeskusega. Haiglad ei pea territoriaalsõdu. Vahet pole, kus inimest raviti. Kõik on teretunud. Kõik teenused on vähist puudutatutele tasuta. Keskus pakub massaaži, kätega tervendamist, päevikupidamist, *taiji*'d, joogat, toitumisprogramme, võimlemist ja tugigruppe pea igat laadi vähile. Tugigrupid õpetavad eluga edasi liikuma, välimust parandama, sisemist rahu leidma ja programmid õpetavad andestama, hoolitsema ja tervislikku toitu valmistama. Meditsiini-asjatundja konsulteerib raviarvete, kliiniliste katsete ja vähiravi osas. Vabatahtlikud juristid koostavad testamente ja aitavad kinnisvaraga.

See on tervenemise ja lootuse paik. Koht, kus ei tule eal ravikindlustuskaarti näidata. Koht, mis ei ole nagu raviasutus. Seal ei tehta süste, ei võeta vereproove, ei tehta raviseansse ega katseid. Pigem meenutab see kamina, seintel originaalkunstiteoste ja mugava mööbliga kodu. Kõigi annetuste taga on eraisikud ja organisatsioonid.

Kogunemispaik asus 2000. aastal esialgu 567-ruutmeetrisel poepinnal. Pind kahekordistus ja aastane tegevuseelarve tõusis 360 000 dollarilt 1,8 miljonile. Hoone on välja ostetud. Koht tegutseb üksnes eraisikute ja annetuste najal ning 350 vabatahtliku abiga.

Mullahunnikute asemel nüüd on purskkaevude ja koskede, kivi-kujude ja linnumajadega tervendav õitsev aed. Raudväravad, keerulised labürindid. Muinasjutulises labürindis saab metallist röövikust hiiglaslik hõbedane liblikas. See paik meenutab, et maailm on imekaunis, isegi kui võitled vähiga või aitad lähedasel sellest jagu saada.

Vähile puudub ravim, kuid Eileeni-sugused inimesed ravivad vähihirmu pakkudes lootust. Sama võime ju me kõik teha. Tuleb vaid keskenduda võimalikule, kui tahes võimatu see ka ei tunduks.

3. õppetund

Millegi olulise korda saatmiseks ei pea palju teenima.

Mind kui ajakirjanikku kutsutakse sotsiaaltöötaja Sallyks, sest üritan inimesi liiga palju aidata. Pehme südamega inimeseks nimetamine ei solva mind, eriti kui mõtlen kõigele, mida sotsiaaltöötajad teevad haavade ravimiseks ning kadunute, üksildaste, unustatute aitamiseks.

Kui mul mõne aasta eest paluti kõneleda Case Western Reserve'i ülikooli sotsiaalteaduste kolledži lõpuaktusel, polnud ma kindel, mida peaksin ütleva. Küsisin enne lõpetajate ette astumist kõigilt oma sotsiaaltöötajatest sõpradelt, mida öelda. Öeldi, et teeksin nalja. Sotsiaaltöötajatel kulub naer ära. Nad ütlesid, et räägiksin nalju.

Nalju? Ma ei teadnud sotsiaaltöö kohta anekdoote peale nende, mis sõbrad mulle saatsid:

Mitut sotsiaaltöötajat on vaja elektripirni vahetamiseks?

Ei ühtegi. Nad annavad pirnile volituse end ise vahetada.

Mitut sotsiaaltöötajat on vaja elektripirni vahetamiseks?

Ei ühtegi. Pirn pole läbi põlenud, vaid valgustab teistmoodi.

Mitut sotsiaaltöötajat on vaja elektripirni vahetamiseks?

Ei ühtegi. Nad moodustavad tiimi, mis kirjutaks pimedusega toime tulemisest uurimistöö.

Ja mu lemmik:

Mitut sotsiaaltöötajat on vaja elektripirni vahetamiseks?
Pirn ei vaja vahetamist. Ümber vahetada tuleks hoopis süsteem.

Mulle räägiti ka lugu sotsiaaltöötajat relvaga ähvardavast pädist. Pätt karjub: „Raha või elu!” – „Vabandust,” vastab sotsiaaltöötaja. „Ma olen sotsiaaltöötaja, seega mul pole raha... ega ka elu.”

Sama võib öelda politseinike, medõdede, õpetajate ja paljude teiste elu rindejoonel töötajate kohta. Nad on nii olulised, ometi teenivad sageli väga vähe. Minu teada maksti sotsiaaltöötajatele viimati umbes 28 000 dollarit aastas.

Mida nad vaatamata väiksele teenistusele korda saadavad?

Mu arvamust muutis poeet Taylor Mali. Ta võimsad sõnad õpetajate teenitava kohta on levitatud kõikjale üle ilma e-kirja teel. Ta innustas mind uuesti mõtlema, mida sotsiaaltöötajad teevad.

Õpetajatele ei maksta vääriliselt. Nad ei saa uhkustada oma palga, suvekodude ja puhkusega Lõuna-Prantsusmaal. Palk ja hüved on arvatavasti hädised, kui võtta arvesse lõputuid tunde ja kirge, mis kulub tundide planeerimisele, tunnikontrollide hindamisele, õpilaste nõustamisele ja lapsevanemate rahustamisele.

Mali sõnul seisneb õpetajate väärtus selles, et nad panevad lapsed pingutama viisil, mida keegi ei oskaks arvatagi. Õpetajalt saadud C+ võib pingutanud lapsele olla võrdeline aumedaliga. Samas võib A- tunduda nagu F, kui laps oleks suutnud enamat. Õpetajatel on võim lapsevanemad koolikoosolekute ja koju tehtavate kõnedega hirmust värisema panna.

Mali pani mind mõtlema mu 9. klassi inglise keele õpetajale hr Riccole. Ta võinuks olla kes tahes. Ta võinuks minna kuhu tahes. Ta armastas ooperit, luulet ja head veini. Aga tema õpetas hoopis

tõredaid üheksandikke Ravennas Ohios Browni põhikoolis üht head lõiku kirjutama.

Hr Maske oli mu keskkooliaegne kooriõpetaja. Kui duši all laulan, siis mõnikord tema õpetatud „West Side Story” partituuri alti. Kadestasin sopraneid nende meloodiate pärast, aga ta õpetas, et kõik osad on tähtsad, ka kõige väiksemad. Uskusin teda alles, kui end kooli aula tribüünile mahutasime. Olgu ma neetud, kui me ei kõlanud nagu Mormooni Tabernaakli koor. Kui „Vabariigi võitlushümni” kuulen, näen tema käsi õhus tantsisklemas, sulatades me võdisevad hääled kauniks lauluks.

Oli veel hr Roberto, kes ütles mulle vähemalt korra nädalas: „Tasuta lõunaid pole olemas, Brett.” Tolle teadusõpetaja jaoks oli perekonnanimi otsekui igat lauset lõpetav punkt. Ta oli me isiklik merejalaväejuhendaja. Tema tõttu teen korduvkasutust. Ta on põhjus, miks korjan ojast kivikesi, et näha, mis nende all roomab. Põhjus, miks taimedel peamise osa ära lõikan, et nad kohevamaks kasvaksid. Põhjus, miks tahtsin metsavahiks hakata.

Paljude õpetajate nimed on ununenud, kuid nad jätsid kestva jälje. Tänu õpetajale suudan arveid tasakaalus hoida, arvutada liitintresse ja kui palju kulub värvi kolm korda viis meetrit laia toa värvimiseks. Tänu õpetajale ARMASTAN lugemist ja lugemist armastades avaneb sinu ees maailm.

Paljud teevad seda oma igapäevatoos. Nad avavad maailma. Kahjuks jäävad paljud neist palgaskaala alumisse otsa. See toob mind tagasi vähetähtsa sotsiaaltöötaja juurde.

Sotsiaaltöötajad, nagu enamik õpetajadki, teenivad vähe. Kuid mida nad teha suudavad?

Mida nad teevad?

Tänu neile tähistab viljatu paar terve elu emade- ja isadepäevi, sest neil aidatakse adopteerida narkobeebi, keda keegi teine ei taha.